

ЗВІТ
про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A19-0308-311
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля
ID ОП у ЄДЕБО	33952
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Публічне управління та адміністрування, другий (магістерський) рівень вищої освіти, 28 Публічне управління та адміністрування, 281 Публічне управління та адміністрування
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	Место для ввода текста.

Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Керівник експертної групи	Козирєва Олена Вадимівна
Члени експертної групи	Зелікман Владислав Давидович, Гавловська Вікторія Ігорівна
Залучений представник роботодавців	ні
Спостерігачі	ні
Дати виїзду до ЗВО	11.12.2019 – 13.12.2019
Посилання на програму виїзду експертної групи до ЗВО	Место для ввода текста.
Дата надходження звіту до Національного агентства	Место для ввода текста.
Відомості щодо наявності зауважень ЗВО до звіту, посилання на них (за наявності)	Место для ввода текста.

1. Призначення звіту

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми (ОП), що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Акредитація ОП є процедурою зовнішнього забезпечення якості, основною метою якої є отримання достовірної інформації про якість освіти за певною ОП, а також надання порад із її удосконалення. Процедура акредитації передбачає самооцінювання ОП, її оцінювання експертною групою, включаючи відвідування ЗВО, та прийняття рішення щодо акредитації Національним агентством.

Процедура акредитації проводиться відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/3385. Для обґрунтування аналізу та розуміння змісту критеріїв експерти також ураховують затвержені Національним агентством інструктивні документи.

Цей звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості ОП. Звіт призначений як безпосередньо для ЗВО, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і ЗВО. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

наявні

виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

відсутні

Обґрунтування (не більше 3000 символів)

Підстави для відмови в акредитації відсутні. Відомості, подані у документах для акредитації, є достовірними. Перешкод для роботи експертної групи не було створено. Процес роботи експертної групи відбувався у чіткій відповідності до узгодженої та затвердженої програми візиту. Усі необхідні додаткові документи для роботи експертної групи були надані своєчасно. Освітній процес за ОП не є фейковим і фактично здійснюється.

3. Резюме

У цьому розділі експерти викладають свої загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям акредитації, підсумок сильних сторін та позитивних практик, а також слабких сторін програми і рекомендацій з їх удосконалення. Резюме має у кондесованому вигляді відображати зміст звіту; читач повинен бути спроможним зрозуміти загальні висновки експертної групи, прочитавши цей розділ.

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям:

У СНУ ім. В. Даля цілі освітньої програми «Публічне управління та адміністрування» другого (магістерського рівня) галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» зі спеціальності 281 "Публічне управління та адміністрування" визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, управління публічною сферою на регіональному рівні, регулювання її функціонуванням, що передбачає застосування професійних компетентностей в сфері публічного управління і адміністрування на національному та регіональному рівнях. Структура та зміст ОП відповідають вимогам законодавства та враховують інтереси стейкхолдерів. Актуальність та необхідність даної ОП підтверджена рецензіями роботодавців, оприлюдненими на сайті СНУ ім. В. Даля. Доступ до ОП та визнання результатів навчання здійснюється згідно з вимогами законодавства та з урахуванням інтересів здобувачів. Навчання і викладання за ОП забезпечує досягнення її цілей та програмних результатів, забезпечується чіткість і валідність контрольних заходів та дотримання академічної доброчесності. Кадрове забезпечення освітнього процесу, фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП дозволяють досягти визначених цілей та програмних результатів навчання. СНУ ім. В. Даля має налагоджену дієву систему внутрішнього забезпечення якості ОП та відповідає вимогам щодо прозорості і публічності діяльності.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик:

Метою ОП є підготовка фахівців, здатних професійно розв'язувати проблеми та вирішувати завдання стратегічного та поточного управління публічною сферою на регіональному та національному рівнях, регулювання її функціонуванням, що передбачає застосування професійних компетентностей в сфері публічного управління і адміністрування на державному та регіональному рівнях у тісній співпраці з потенційними роботодавцями. Позитивною практикою є урахування досвіду аналогічних вітчизняних освітніх програм, зокрема, рекомендацій Національного агентства України з питань державної служби (НАДС), освітніх програми Національної академії державного управління при Президенті України (НАДУ), Національного університету «Кієво-Могилянська академія», а також зарубіжного досвіду підготовки держслужбовців у країнах Європи, Північної Америки та Далекого Сходу на основі участі у спільних проектах. Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти. Зміст ОП має чітку структуру; освітні компоненти програми становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності. Обсяг часу на самостійну роботу здобувачів для опанування дисциплінами достатній. Правила прийому на навчання за ОП чітко сформульовані, оприлюднені та враховують особливості самої освітньої програми. Позитивною практикою є зарахування результатів неформального навчання в якості самостійної роботи або окремих модулів відповідних дисциплін. Навчання і викладання за ОП здійснюється з використанням інтерактивних форм навчання. Позитивною практикою є широке застосування платформи MOODLE. ОП передбачає поєднання практичної спрямованості навчання та залучення здобувачів до наукових досліджень. Зміст ОП періодично оновлюється. Значна увага приділяється питанням інтернаціоналізації навчання. Контрольні заходи регламентовані та проводяться за докладно прописаними процедурами, які оприлюднені та дозволяють забезпечити прозорість та валідність оцінювання здобувачів. В університеті налагоджена система контролю за дотриманням академічної доброчесності, яка передбачає, зокрема, запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях з використанням сучасного програмного забезпечення. У СНУ ім. В. Даля існує дієва система матеріального та морального заохочення викладачів до підвищення своєї викладацької майстерності. Переможці рейтингу з оцінювання науково-педагогічних і педагогічних працівників отримують премії, що було підтверджено під час зустрічі з НПП. Передбачена матеріальна винагорода переможцям конкурсу «Кращий за професією», який проводиться щорічно у кожному структурному підрозділі, сплачуються премії викладачам за наукові публікації у виданнях, що індексуються у Scopus та Web of Science. Згідно з положеннями Колективного договору використовуються і методи морального стимулювання: подяки, нагородження почесними грамотами та ін. СНУ ім. В. Даля має достатні матеріальні ресурси для реалізації цілей ОП та забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до об'єктів інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності. В університеті створені комфортні зони праці та відпочинку здобувачів та НПП, а також система центрів і служб підтримки учасників навчального процесу. Система управління якістю Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля стосовно надання послуг у сфері вищої освіти університетського рівня згідно з чинними в Україні нормативним документам відповідає вимогам ДСТУ ISO 9001:2015(ISO 9001:2015). Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування, випускники та роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позитивною практикою є збирання, аналіз та систематизація інформації щодо кар'єрного зростання випускників ОП. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників ОП. На сайті СНУ ім. В. Даля доступна уся необхідна інформація щодо ОП та її складових.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ОП не передбачає отримання програмних результатів із забезпечення належного рівня

володіння іноземною мовою, що уявляється доцільним з урахуванням сучасних процесів Євроінтеграції. Вважаємо за доцільне дисципліну вільного вибору, яка наразі викладаються в першому семестрі, перенести у другий чи третій семестри для забезпечення більш рівномірного навчального навантаження та більш свідомого вибору здобувачів. Крім того, існуюча блочна система вибору дисциплін дещо обмежує свободу формування індивідуальної освітньої траєкторії, тому вважаємо за доцільне вилучити з навчального плану перелік блоків вибіркових дисциплін, залишивши час для їх викладання у відповідних семестрах та надавши змогу здобувачам вільно обирати дисципліни, у тому числі з інших ОП. Програми вступних іспитів на ОП містяться в одному документі, що є незручним та може ускладнити їх розуміння вступниками. Було б доцільно розділити на окремі документи програми вступного іспиту для вступників на замовлення НАДС Україні, що містять особливі вступні випробування та терміни, та для вступу на загальних умовах МОН України (для фахового та додаткового іспитів). Крім того, бажано уніфікувати критерії зарахування результатів неформального навчання. Матриця, наведена у Додатку до відомостей про самооцінювання, не надає повної інформації про застосовані методи навчання та їх характеристики. Рекомендовано збільшити використання в освітньому процесі спеціалізованих комп'ютерних програм. З метою підвищення якості та об'єктивності проведення контрольних заходів було б доцільним здійснювати їх в анонімній формі з залученням зовнішніх екзаменаторів, у т.ч. фахівців-практиків - представників роботодавців. Крім того, вважаємо за доцільне більш докладно деталізувати процедуру оскарження результатів оцінки здобувачів розробкою окремого Положення та оприлюдненням його на офіційному сайті СНУ ім. В. Даля. Експертною групою запропоновано залучати роботодавців та фахівців-практиків не тільки до консультування під час магістерського стажування, але й до керівництва випускними роботами магістрів. Рекомендується активізувати видавничу діяльність групи забезпечення ОП щодо оновлення навчально-методичної літератури з освітніх компонент ОП та збільшити надходження сучасних видань навчальної та наукової літератури. Під час проведення внутрішніх аудитів системи управління якістю були виявлені недоліки в діяльності кафедри публічного управління, менеджменту та маркетингу, які стосувалися форм документації. Рекомендовано удосконалити ведення документації випускової кафедри за даною ОП. Наявна структура сайту дещо ускладнює пошук необхідної інформації. Уявляється доцільним додати перехресні посилання між окремими сторінками сайту (зокрема, між сторінками з інформацією щодо ОП та сторінкою випускової кафедри, освітніми компонентами та відповідними викладачами тощо).

4. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Факти, докази та їх аналіз:

У звіті самоаналізу вказана мета ОП, що відповідає «Стратегії розвитку СНУ ім. В. Даля до 2030 року», затвердженій у 2019 р. (<https://snu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/06/Strategiya-rozvytku-SNU-im.-V.-Dalya-na-2019-2030-roky.pdf>), та Концепції діяльності Навчально-наукового інституту економіки та управління (https://snu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/konc_d_nnietau.jpg), які полягають у забезпеченні ефективних вкладень в людський потенціал регіону і сталий розвиток Луганської області, забезпеченні стійкого відтворення людського потенціалу та активній участі в соціально-економічному розвитку територій регіону, а також в удосконаленні організаційно-управлінського, кадрового та інфраструктурного забезпечення науково-освітньої діяльності. Цілі ОП прописані коректно та зрозуміло.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкгольдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

За результатами зустрічі встановлено, що потенційні роботодавці приймають активну участь у формуванні освітніх компонентів програми 281 «Публічне управління та адміністрування». Вони підкреслили важливість даної ОП для регіону та запропонували ввести на майбутнє такі освітні компоненти як Smart-логістика та Big data і розширити спектр дисциплін регіонального спрямування. Випускники ОП 2018, 2019 років підтвердили зміни освітніх компонентів відповідно до потреб роботодавців. Відгуки роботодавців на ОП оприлюднені на офіційному сайті СНУ ім. В. Даля (<http://mdl.snu.edu.ua/course/view.php?id=341>). Здобувачі залучаються до процесу оновлення ОП шляхом анкетування та надання пропозицій щодо її вдосконалення, що було підтверджено у процесі зустрічі.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Факти, докази та їх аналіз:

Цілі та програмні результати ОП відображають національні та регіональні тенденції сталого розвитку, сучасні проблеми реформування інституту публічного управління у світлі проблем децентралізації, реінтеграції та відновлення миру в Україні. Враховано досвід аналогічних вітчизняних програм, зокрема, рекомендації Національного агентства України з питань державної служби, освітні програми Національної академії державного управління при Президентіві України, Національного університету «Києво-Могилянська

академія», а також зарубіжний досвід підготовки держслужбовців у країнах Європи, Північної Америки та Далекого Сходу. Це дозволило реалізувати в ОП збалансованість вивчення правових, економічних та управлінських дисциплін.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).
За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Факти, докази та їх аналіз:

Стандарти вищої освіти підготовки здобувачів за другим магістерським рівнем спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування відсутні. Програмні результати навчання, зазначені в ОП, відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для 8-го (магістерського) рівня щодо надання сучасних концептуальних знань, розвитку критичного мислення, вміння розв'язання проблем та складних задач у своїй сфері та ін.

Загальний аналіз щодо Критерію 1

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1:

Метою ОП є підготовка фахівців, здатних професійно розв'язувати проблеми та вирішувати завдання стратегічного та поточного управління публічною сферою на регіональному та національному рівнях, регулювання її функціонуванням, що передбачає застосування професійних компетентностей в сфері публічного управління і адміністрування на державному та регіональному рівнях у тісній співпраці з потенційними роботодавцями. Позитивною практикою є урахування досвіду аналогічних вітчизняних освітніх програм, зокрема, рекомендацій Національного агентства України з питань державної служби (НАДС), освітніх програми Національної академії державного управління при Президенті України (НАДУ), Національного університету «Києво-Могилянська академія», а також зарубіжного досвіду підготовки держслужбовців у країнах Європи, Північної Америки та Далекого Сходу на основі участі у спільних проектах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1:

ОП не передбачає отримання програмних результатів із забезпечення належного рівня володіння іноземною мовою, що уявляється доцільним з урахуванням сучасних процесів Євроінтеграції.

Рівень відповідності Критерію 1:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1:

Загалом ОП відповідає даному критерію. Зазначені недоліки і слабкі сторони є несуттєвими. ОП має значний рівень узгодженості за підкритеріями 1.1, 1.3, 1.4 та певною мірою узгоджена за підкритерієм 1.2. Цілі освітньої програми визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, управління публічною сферою на регіональному рівні, регулювання її функціонуванням, що передбачає застосування професійних компетентностей в сфері публічного управління і адміністрування на національному та регіональному рівнях. Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів та їх контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за програмою «Публічне управління та адміністрування» загалом відповідає Критерію 1 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Факти, докази та їх аналіз:

Обсяг ОП

(http://mdl.snu.edu.ua/pluginfile.php/3682/mod_resource/content/5/ОП%20281%20Магістр%202019.pdf) складає 90 ЄКТС кредитів, що відповідає сучасним нормам, викладеним у Законі України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 09.08.2019 р. Обсяг дисциплін за вибором складає 22,5 ЄКТС кредитів, що становить 25,0% та відповідає прийнятій нормі (Лист МОН від 13.03.2015 року №1/9-126).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Зміст ОП має чітку структуру і містить логічно пов'язані освітні компоненти, які забезпечують досягнення її цілей та програмних результатів навчання. Розподіл компонентів ОП за семестрами є раціональним з точки зору навчального процесу. ОП демонструє комплексність та взаємопов'язаність освітніх компонентів та їх чітку спрямованість на досягнення заявлених програмних результатів навчання, які не обмежені окремою галуззю публічної служби, а орієнтовані на широке розуміння процесів. Проте аналіз відповідності компонентів ОП програмним результатам навчання ускладнюється через відсутність відповідної матриці. Обов'язкові освітні компоненти корелюються із загальними компетентностями та забезпечуються вивченням таких дисциплін як «Публічна комунікація і ділова мова», «Право в публічному управлінні». Формування фахових компетентностей забезпечується вивченням таких дисциплін як «Економіка та врядування», «Публічна політика», «Програмно-цільове управління», «Електронне врядування, інформаційні технології, ресурси та сервіси у публічному управлінні» та ін. Вибіркова частина ОП зорієнтована на набуття навичок, які вимагаються для фахового виконання обов'язків у системі регіональної публічної влади.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Факти, докази та їх аналіз:

Зміст ОП відповідає предметній області, що забезпечується такими освітніми компонентами як «Публічна політика», «Система адміністрування державної установи», «Євроінтеграція, міжнародне публічне управління та безпека» та ін. Крім того, ОП природньо інтегрує декілька суміжних предметних областей, як то економіка або менеджмент, що підтверджується такими компонентами ОП, як «Економіка та врядування», «Стратегічне управління», «Програмно-цільове управління».

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Факти, докази та їх аналіз:

У ОП включені вибіркові компоненти, для яких передбачено блочний вибір: чотири блоки по дві дисципліни, у кожному блоці здобувач має обрати одну з них. Така система вибору дещо обмежує свободу формування індивідуальної освітньої траєкторії. Загальний перелік дисциплін ОП, що призначений до вільного вибору, формується з урахуванням рекомендацій НАДС України, НАДУ при Президентові України та рекомендацій стейкхолдерів, що було безпосередньо підтверджено останніми під час очної зустрічі. Наявність та процедура вибору дисциплін з використанням платформи MOODLE були підтверджені під час очної зустрічі зі здобувачами та випускниками ОП. Вибіркові дисципліни першого року навчання визначаються під час вступу на навчання, а другого – наприкінці першого курсу.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Факти, докази та їх аналіз:

Програмні результати навчання передбачають його практичне спрямування. У якості форм навчання використовуються кейси, рольові та ділові ігри, що містять практичний аспект. Під час бесіди здобувачі підтвердили використання зазначених видів зайнять. Викладачі, у свою чергу, підкреслили, що на своїх заняттях вони намагаються більше уваги приділяти практиці, часто надаючи теоретичний матеріал заздалегідь до фактичного проведення лекції для його подальшого обговорення та аналізу. Викладачі підтвердили використання активних методів навчання (симуляції, вивчення кейсів, аналітичні дослідження, рольові ігри тощо) для оволодіння подальшою професійною діяльністю. Крім того здобуття компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності, набувається під час магістерського стажування. Під час зустрічі з роботодавцями була підтверджена тісна співпраця з ними з питань узгодження змісту стажування.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Факти, докази та їх аналіз:

Набуття соціальних навичок відповідають програмні результати навчання ЗК1.РН2 («Дотримуватися норм спілкування у професійній взаємодії з колегами, керівництвом, науковою спільнотою, ефективно працювати у команді»), ЗК14.РН1 («Встановлювати та використовувати у власній професійній діяльності багатосторонні професійні взаємозв'язки з вітчизняними та зарубіжними колегами і партнерами») та певною мірою ряд інших ПРН, які містять вимоги щодо аналізу і обґрунтування інформації, уміння управляти людьми тощо. Проте формування навичок комунікації є одним із аспектів вивчення іноземної мови, що не передбачено ОП. У самозвіті зазначено, що «курсів роботи та індивідуальні завдання обов'язково припускають процедуру прилюдного захисту, за рахунок чого поступово досягається програмний результат загальної компетенції №3 з ОП, пов'язаної зі здатністю спілкування у складному суспільному середовищі. Навчальна дисципліна "Публічна комунікація і ділова мова в публічному

управлінні" в цілому присвячена формуванню та розвитку soft-skills у мульти-професійному середовищі». Викладачі надали практичні приклади застосування активних методів навчання, які опосередковано розвивають різні соціальні навички.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

У відомостях про самооцінювання вказано, що в 1 та 2 семестрах до навчального плану включено не більше 8 дисциплін, тижневе навантаження контактними годинами у 1 та 2 семестрі не перевищує 16 годин. Однак згідно з навчальним планом у 1 семестрі з урахуванням позакредитної дисципліни «Цивільний захист» передбачено 9 дисциплін, з яких одна – вибіркова, тижневе навантаження контактними годинами у 1 та 2 семестрі складає 21 та 18 годин відповідно. Таким чином, контактний час складає близько 36% від навчального навантаження, що дозволяє зробити висновок про достатній обсяг часу на самостійну роботу здобувачів для опанування дисциплінами.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Дуальна форма навчання не використовується.

Загальний аналіз щодо Критерію 2

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2:

Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти. Зміст ОП має чітку структуру; освітні компоненти програми становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Зміст ОП відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності. Обсяг часу на самостійну роботу здобувачів для опанування дисциплінами достатній.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2:

Для забезпечення формування комунікаційних навичок рекомендуємо передбачити в ОП вивчення іноземної мови. Також вважаємо за доцільне дисципліну вільного вибору, яка наразі викладається в першому семестрі, перенести у другий чи третій семестри для забезпечення більш рівномірного навчального навантаження та більш свідомого вибору здобувачів. Крім того, існуюча блочна система вибору дисциплін дещо обмежує свободу формування індивідуальної освітньої траєкторії. Тому вважаємо за доцільне вилучити з навчального плану перелік блоків вибіркових дисциплін, залишивши час для їх викладання у відповідних семестрах та надавши змогу здобувачам вільно обирати дисципліни, у тому числі з інших ОП.

Рівень відповідності Критерію 2:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2:

Загалом ОП відповідає даному критерію. Зазначені недоліки і слабкі сторони є несуттєвими. Структура та зміст ОП відповідають вимогам законодавства та враховують інтереси стейкхолдерів. ОП має значний рівень узгодженості за підкритеріями 2.1, 2.2, 2.5 і 2.6 та певною мірою узгоджена за підкритеріями 2.3, 2.4 і 2.8. Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів та їх контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за програмою «Публічне управління та адміністрування» загалом відповідає Критерію 2 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила прийому СНУ ім. В. Даля оприлюднюються на офіційному сайті університету (<https://snu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/07/Pravylya-pryjomu-2019-vid-26-06-2019.pdf>). Програми вступних випробувань переглядаються та затверджуються щорічно відповідно до типових правил прийому, затверджених МОН України. Внесення змін ініціюється гарантом освітньої програми та затверджується головою приймальної комісії університету. Правила прийому не містять дискримінаційних положень щодо гендеру, віку або стану здоров'я. У цьому документі є чіткі дати вступної кампанії та перелік необхідних документів і вступних екзаменів. Перелік документів для вступу на ОП є чітким, стислим та зрозумілим.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Особливості ОП визначаються наявністю специфічних вимог для вступників на замовлення НАДС України, що містять особливі вступні випробування та терміни. Ці вимоги включені до правил прийому у відповідності до Постанов Кабінету Міністрів України. У Правилах прийому окремим пунктом зазначено, що прийом на навчання за освітньо-професійною програмою підготовки магістрів за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» за державним замовленням Національного агентства України з питань державної служби визначаються Порядком, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 29 липня 2009 року № 789. Окрім того, вказаний перелік вступних випробувань для здобуття ступеня магістра не суперечить ОП – вимагається фаховий і додатковий іспити та ЄВІ з іноземної мови.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Визнання результатів навчання в інших закладах освіти регламентується Правилами прийому на навчання, окремим розділом Положення про організацію освітнього процесу («10.7 Академічна мобільність здобувачів вищої освіти та друга освіта», оновлена редакція 2019 р., <https://snu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/POLOZHENNYA-PRO-ORGANIZATSIYU-OSVITNOGO-PROTSESU.pdf>) та Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (редакція 2018 р., <https://snu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/Polozhennya-pro-akademichnu-mobilnist.pdf>), які оприлюднені на офіційному сайті СНУ ім. В. Даля та відповідають вимогам загальнонаціональних

нормативно-правових актів. Під час зустрічі студенти зазначили, що наразі у них не було можливості скористатися перевагами академічної мобільності, однак вони поінформовані щодо співпраці з Педагогічним університетом (м. Краків, Польська республіка).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час зустрічі здобувачі вищої освіти підтвердили, що ознайомлені з можливістю та правилами зарахування результатів неформальної освіти, а також розповіли про досвід зарахування сертифікатів про успішне проходження онлайн-курсів з відповідних тем у якості окремих модулів дисципліни «Електронне врядування, інформаційні технології, ресурси та сервіси у публічному управлінні».

Загальний аналіз щодо Критерію 3

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3:

Правила прийому на навчання за ОП чітко сформульовані, оприлюднені та враховують особливості самої освітньої програми. Позитивною практикою є зарахування результатів неформального навчання в якості самостійної роботи або окремих модулів відповідних дисциплін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3:

Програми вступних іспитів на ОП містяться в одному документі, що є незручним та може ускладнити їх розуміння вступниками. Було б доцільно розділити на окремі документи програми вступного іспиту для вступників на замовлення НАДС Україні, що містять особливі вступні випробування та терміни, та для вступу на загальних умовах МОН України (для фахового та додаткового іспитів). Крім того, бажано уніфікувати критерії зарахування результатів неформального навчання.

Рівень відповідності Критерію 3:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3:

Загалом ОП відповідає даному критерію. Зазначені недоліки і слабкі сторони є несуттєвими. Доступ до ОП та визнання результатів навчання здійснюється згідно з вимогами законодавства та з урахуванням інтересів здобувачів. ОП має значний рівень узгодженості за підкритеріями 3.2 і 3.4 та певною мірою узгоджена за підкритеріями 3.1 і 3.3. Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів та їх контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за програмою «Публічне управління та адміністрування» загалом відповідає Критерію 3 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Факти, докази та їх аналіз:

Серед зазначених у ОП форм навчання і викладання є як загальноприйняті (лекційно-презентативні форми викладення теоретичного матеріалу з семінарами у формі дискусій, взаємних питань і відповідей, взаємонавчання, обговорення), так і форми інтерактивного навчання (тренінги, ділові ігри та аналіз конкретних практичних ситуацій), які дозволяють здобувачам застосовувати здобуті знання у певних умовно-практичних ситуаціях та магістерському стажуванні. Під час зустрічі викладачі зазначили факт використання мультимедійних засобів навчання та викладання, а також проведення оцінювання з використанням комп'ютерних тестів з більшості дисциплін, у тому числі «Електронне врядування, інформаційні технології, ресурси та сервіси у публічному управлінні», «Програмно-цільове управління» та ін. Під час зустрічі студенти підтвердили даний факт та відмітили інтерактивність лекцій, обмін практичним досвідом під час бесід з викладачами. Студенти також зазначили, що на початку навчання їм пропонується список можливих тем наукових досліджень, з якого вони можуть обрати ті, які їм цікаві, або змінити їх, або запропонувати інші відповідно до принципів академічної свободи. Навчальний процес здійснюється з активним використанням платформи MOODLE (<http://mdl.snu.edu.ua/course/view.php?id=169>). Повні можливості навчання у системі MOODLE доступні тільки після авторизації у системі, що було продемонстровано здобувачами під час зустрічі. При написанні курсових робіт, кваліфікаційної роботи магістра та під час магістерського стажування використовуються елементи наукових досліджень у формі наукового пошуку. Конкретним прикладом поєднання навчання та досліджень є участь здобувачів у розробці Brandbook Луганської області та Стратегії розвитку Луганської області до 2020 року. Застосовувані методи навчання і викладання відповідають цілям ОП, концепції студентоцентрованості та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Факти, докази та їх аналіз:

Учасники освітнього процесу можуть ознайомитись з описом компонентів ОП, який включає зміст і програмні результати навчання, критерії оцінювання. Зазначена інформація розміщена у доступній та зрозумілій формі на сайті інформаційного забезпечення освітнього процесу СНУ ім. В. Даля (<http://mdl.snu.edu.ua/course/view.php?id=169>). Під час зустрічі здобувачі підтвердили, що активно використовують зазначену інформацію, а також те, що на першому занятті викладачі пояснюють вимоги, особливості оцінювання та очікувані результати навчання.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Учасники освітнього процесу можуть ознайомитись з описом компонентів ОП, який включає зміст і програмні результати навчання, критерії оцінювання. Зазначена інформація розміщена у доступній та зрозумілій формі на сайті інформаційного забезпечення освітнього процесу СНУ ім. В. Даля (<http://mdl.snu.edu.ua/course/view.php?id=169>). Під час зустрічі здобувачі підтвердили, що активно використовують зазначену інформацію, а також те, що на першому занятті викладачі пояснюють вимоги, особливості оцінювання та очікувані результати навчання.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Факти, докази та їх аналіз:

Зміст ОП періодично оновлюється. Зокрема, за результатами спільної роботи з ГО «Агенція регіонального розвитку східного Донбасу» до ОП було запроваджено нові дисципліни «Регіональна соціально-економічна політика» і «Державне регулювання економіки та планування розвитку територій». Порівняльний аналіз чинного та попередніх навчальних планів продемонстрував наявність змін у складі освітніх компонент, що було підтверджено випускниками під час очної зустрічі. На зустрічі з викладачами були озвучені плани введення до ОП концепту SMART-спеціалізації, обумовленої рекомендаціями стейкхолдерів.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Елементи інтернаціоналізації розглядаються в дисципліні «Євроінтеграція, міжнародне публічне управління та безпека». Експертною групою були переглянуті наявні договори про міжнародне співробітництво з Університетом «Професора Доктора Асена Златарова» (Болгарія), Естонським Університетом прикладних наук з підприємництва (Естонія), Національним інститутом економічних досліджень АН Молдови (Молдова), Педагогічним університетом ім. Комісії Національної освіти (Польща) та ін. Встановлені відносини з представництвом НАТО в Україні, в межах яких викладачі ОП проходили стажування у штаб-квартирі НАТО у Брюсселі, зокрема, присутня на зустрічі з НПП доцент Н.О. Держак, яка забезпечує викладання на ОП дисциплін «Система адміністрування державної установи», «Програмно-цільове управління» та «Техніка адміністративної діяльності».

Загальний аналіз щодо Критерію 4

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4:

Навчання і викладання за ОП здійснюється з використанням інтерактивних форм навчання. Позитивною практикою є широке застосування платформи MOODLE. ОП передбачає поєднання практичної спрямованості навчання та залучення здобувачів до наукових досліджень. Зміст ОП періодично оновлюється. Значна увага приділяється питанням інтернаціоналізації навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4

Матриця, наведена у Додатку до відомостей про самооцінювання, не надає повної інформації про застосовані методи навчання та їх характеристики. Крім того вважаємо доцільним збільшити використання в освітньому процесі спеціалізованих комп'ютерних програм.

Рівень відповідності Критерію 4:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4:

ОП має значний рівень узгодженості за всіма підкритеріями критерію 4. Зазначені недоліки є несуттєвими. Навчання і викладання за ОП забезпечує досягнення її цілей та програмних результатів. Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів та їх контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за програмою «Публічне управління та адміністрування» повністю відповідає Критерію 4 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Факти, докази та їх аналіз:

Форми контрольних заходів, критерії оцінювання здобувачів є чіткими, зрозумілими та регламентуються «Положенням про організацію навчального процесу в СНУ ім. В. Даля» (<https://snu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/POLOZHENNYA-PRO-ORGANIZATSIYU-OSVITNOGO-PROTSESU.pdf>), а також ОП та робочими навчальними програмами відповідних дисциплін (<http://mdl.snu.edu.ua/course/view.php?id=169>). Система оцінювання навчальних досягнень за ОП передбачає оцінювання за результатами вхідного, поточного, проміжного та підсумкового контролю у вигляді контрольних завдань, екзаменів, заліків, захисту кваліфікаційної роботи магістра. Прозорість та зрозумілість вимог щодо форм контролю досягається завдяки наявності відповідної інформації у кожній робочій навчальній програмі, які оприлюднені на сайті. Зміст питань та індивідуальних завдань дозволяють оцінити рівень досягнення здобувачами результатів навчання. Під час зустрічі здобувачі підтвердили прозорість та зрозумілість процедур здійснення контрольних заходів та критеріїв оцінювання. Чіткість та об'єктивність оцінювання здобувачів забезпечується використанням програмного забезпечення платформи MOODLE. Під час зустрічі здобувачі зазначили, що випадків непогодження з оцінкою своєї роботи не мали.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» за другим (магістерським) рівнем відсутній. Атестація здобувачів за даною спеціальністю здійснюється відповідно до Закону України «Про вищу освіту», «Положення про організацію освітнього процесу СНУ ім. В. Даля» (<https://snu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/POLOZHENNYA-PRO-ORGANIZATSIYU-OSVITNOGO-PROTSESU.pdf>), «Положення про організацію контрольних заходів та атестацію здобувачів вищої освіти з використанням технологій дистанційного навчання у СНУ ім. В. Даля» (http://mdl.snu.edu.ua/pluginfile.php/295/mod_resource/content/1/polog_pro_org_kontr_zakhod_za_dystn.pdf), «Кодексу академічної етики СНУ ім. В. Даля» (https://snu.edu.ua/docs/univer/kodeks_academ_etyku_snu.pdf). Відповідно до навчального плану ОП підсумкова атестація здійснюється шляхом захисту кваліфікаційної роботи магістра, а для здобувачів, які навчаються за замовленням НАДС – додатково складання кваліфікаційного іспиту. Заліки та екзамени проводяться під час екзаменаційної сесії. Зазначені в ОП відомості були підтвержені здобувачами та викладачами при очних зустрічах.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок

оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила та процедури проведення контрольних заходів регламентуються «Положенням про організацію навчального процесу в СНУ ім. В. Даля» (<https://snu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/POLOZHENNYA-PRO-ORGANIZATSIYU-OSVITNOGO-PROTSESU.pdf>) та «Положенням про організацію контрольних заходів та атестацію здобувачів вищої освіти з використанням технологій дистанційного навчання у СНУ ім. В. Даля» (http://mdl.snu.edu.ua/pluginfile.php/295/mod_resource/content/1/polog_pro_org_kontr_zakhod_za_dystn.pdf). Зазначені положення регламентують також порядок повторної здачі та визначають способи оскарження дій учасників освітнього процесу, проте детальні процедури оскарження результатів контрольних заходів не прописані. Проведення контрольних заходів здійснюється переважно в електронній формі з використанням платформи MOODLE, що забезпечує їх об'єктивність. Правила проведення контрольних заходів є чіткими і зрозумілими, що було підтверджено здобувачами під час зустрічі. Здобувачі повідомили, що знайомі з можливістю оскарження результатів контрольних заходів, але про такі випадки на ОП ім невідомо. Про відсутність випадків необ'єктивного оцінювання результатів навчання та їх оскарження було повідомлено і представником відділу забезпечення якості освітньої діяльності під час зустрічі з підрозділами СНУ ім. В. Даля.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

Питанням дотримання академічної доброчесності в СНУ ім. В. Даля приділяється посилена увага. Розроблені та впроваджені «Кодекс академічної етики Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля» (https://snu.edu.ua/docs/univer/kodeks_academ_etyky_snu.pdf), «Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у СНУ ім. В. Даля» (<https://snu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/Polozhennya-pro-akademichnyj-plagiat-2018.pdf>). У системі забезпечення якості освітньої діяльності створена «Робоча комісія з запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ВНЗ і здобувачів вищої освіти» (https://snu.edu.ua/?page_id=8718). Усі наукові праці НПП та здобувачів вищої освіти, а також курсові роботи, кваліфікаційні роботи магістрів та ін. проходять обов'язкову експертизу на відсутність плагіату. Процедура такої перевірки детально прописана у зазначених нормативних документах, визначені відповідальні особи з числа НПП. Під час зустрічі здобувачі продемонстрували знання щодо процедури перевірки робіт на плагіат у системі MOODLE та з використанням програмного забезпечення Unicheck (https://snu.edu.ua/?page_id=8693) та Antiplagiarism (<http://mdl.snu.edu.ua/course/index.php?categoryid=2>). В університеті сформовано репозитарій кваліфікаційних робіт, основною метою якого є сприяння академічній доброчесності здобувачів (<https://snu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/03/Polozhennya-pro>

repozytarij-vypusknyh-robit.pdf). Не допускаються до захисту роботи, унікальність тексту яких за результатами перевірки програмно-технічними засобами не відповідає вимогам. Під час зустрічей і НПП, і здобувачі виявили глибоке розуміння правил академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5:

Контрольні заходи регламентовані та проводяться за докладно прописаними процедурами, які оприлюднені та дозволяють забезпечити прозорість та валідність оцінювання здобувачів. Позитивною практикою є налагоджена система контролю за дотриманням академічної доброчесності, яка передбачає, зокрема, запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях з використанням сучасного програмного забезпечення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5:

З метою підвищення якості та об'єктивності проведення контрольних заходів було б доцільним здійснювати їх в анонімній формі із залученням зовнішніх екзаменаторів, у т.ч. фахівців-практиків - представників роботодавців. Крім того, вважаємо за доцільне більш докладно деталізувати процедуру оскарження результатів оцінки з розробкою окремого Положення та оприлюдненням його на офіційному сайті СНУ ім. В. Даля.

Рівень відповідності Критерію 5:

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5:

Загалом ОП відповідає даному критерію. Зазначені недоліки і слабкі сторони є несуттєвими. Забезпечується чіткість і валідність контрольних заходів та дотримання академічної доброчесності. ОП має значний рівень узгодженості за підкритеріями 5.1, 5.2 і 5.4 та певною мірою узгоджена за підкритерієм 5.3. Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів та їх контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за програмою «Публічне управління та адміністрування» загалом відповідає Критерію 5 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Реалізацію ОП здійснюють 14 викладачів, у тому числі 3 доктора наук (з них 1 сумісник) та 9 кандидатів наук. 8 осіб входять до складу групи забезпечення спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», з них 2 доктора наук та 6 кандидатів наук. Гарант ОП – директор Навчально-наукового інституту економіки і управління СНУ ім. В. Даля, д.е.н., доцент Галгаш Руслан Анатолійович. Відповідність академічної та професійної кваліфікації викладачів дисциплінам визначається поєднанням трьох факторів: відповідності викладача спеціальності згідно з Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності, затвердженими постановою КМУ від 30.12.2015 № 1187 (із змінами), підвищенням кваліфікації та обов'язковою наявністю наукових та/або навчально-методичних публікацій за тематикою, безпосередньо пов'язаною з проблематикою дисципліни, що викладається.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Конкурсний добір викладачів відбувається у відповідності до КЗпП, нормативно-правових вимог МОН України та «Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників СНУ ім. В. Даля» (<https://snu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/05/Poryadok-konkursnogo-vidboru-2018.pdf>). Під час зустрічі з НПП викладачі підтвердили прозорість конкурсного відбору та обізнаність з необхідними критеріями для участі у конкурсі (наявність публікацій, стажування тощо). Начальник відділу кадрів на зустрічі підтвердила багатоступеневу процедуру конкурсного відбору НПП та вплив професійної та дослідницької активності викладача на рішення кадрової комісії щодо укладання з ним контракту (зокрема, наявність публікацій у наукометричних базах Scopus та Web of Science). Зарахування на роботу НПП відбувається на основі контракту або строкового договору. Для викладача, який прагне продовжити контракт з СНУ ім. В. Даля, приймаються до уваги його показники і місце в університетських рейтингах (https://snu.edu.ua/?page_id=8691 та https://snu.edu.ua/?page_id=31312).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Факти, докази та їх аналіз:

Роботодавці залучаються до обговорення ОП, що було підтверджено ними під час зустрічі. На спільних нарадах, семінарах, конференціях, круглих столах, засіданнях громадських рад відбувається обговорення змісту ОП та технологій провадження освітньої діяльності. Представники роботодавців приймають участь у формуванні тематики курсових та випускних магістерських робіт, надають консультації здобувачам під час проходження магістерського стажування, що було підтверджено на зустрічах як зі здобувачами, так і з роботодавцями. Екзаменаційну комісію із захисту випускних магістерських робіт очолюють фахівці-практики.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Факти, докази та їх аналіз:

До аудиторних занять на ОП залучаються фахівці-практики. Так, наприклад, згідно з наказом від 01.09.2017 р. № 172к-1 начальник управління з питань нормативно-правової роботи та децентралізації Луганської облдержадміністрації Лазніков В.М. був залучений для викладання дисципліни «Публічна служба». Фахівці-практики періодично залучаються до проведення окремих занять з фахових дисциплін (оглядових лекцій, семінарів, тренінгів). Під час зустрічі студенти підтвердили, що у них був досвід спілкування з роботодавцем, який виступав у ролі запрошеного лектора, а на зустрічі з роботодавцями заступник директора Департаменту Луганської облдержадміністрації М. Снопенко розповів про проведення ним занять-тренінгів у Молодіжному хабі «GreenLab» СНУ ім. В. Даля. Посади запрошених фахівців свідчать про їх авторитет та досвід в галузі публічного управління та адміністрування.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Факти, докази та їх аналіз:

У СНУ ім. В. Даля функціонує Центр удосконалення освіти, який надає викладачам можливість підвищення кваліфікації. Введено в дію «Положення про компетентність та обізнаність персоналу Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти)» (редакція 2018 р.), яким визначаються порядок підвищення кваліфікації та стажування НПП. Міжнародний відділ університету здійснює підбір, організацію та супровід участі викладачів у міжнародних програмах. Під час зустрічі з викладачами, які забезпечують викладання дисциплін ОП, було підтверджене систематичне підвищення кваліфікації, у тому числі за кордоном (зокрема, у штаб-квартирі НАТО у Брюсселі), що сприяє професійному розвитку НПП.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Факти, докази та їх аналіз:

У СНУ ім. В. Даля існує дієва система матеріального та морального заохочення викладачів до підвищення своєї викладацької майстерності. Переможці рейтингу з оцінювання науково-педагогічних і педагогічних працівників отримують премії, що було підтверджено під час зустрічі з НПП. Передбачена матеріальна винагорода переможцям конкурсу «Кращий за професією», який проводиться щорічно у кожному структурному підрозділі, сплачуються премії викладачам за наукові публікації у виданнях, що індексуються у Scopus та Web of Science. Згідно з положеннями Колективного договору використовуються і методи морального стимулювання: подяки, нагородження почесними грамотами та ін.

Загальний аналіз щодо Критерію 6

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6:

Заклад вищої освіти залучає роботодавців до розробки та оновлення ОП, а також є досвід залучення роботодавця у якості запрошеного лектора. Наявна система підвищення кваліфікації НПП та стимулювання викладачів до підвищення викладацької майстарності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6:

Рекомендується залучати роботодавців та фахівців-практиків не тільки до консультування під час магістерського стажування, але й до керівництва випускними роботами магістрів.

Рівень відповідності Критерію 6:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6:

Загалом ОП відповідає даному критерію. Зазначені недоліки і слабкі сторони є несуттєвими. Кадрове забезпечення освітнього процесу дозволяє досягти цілей ОП і програмних результатів навчання. ОП має значний рівень узгодженості за усіма підкритеріями критерію 6. Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів та їх контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за програмою «Публічне управління та адміністрування» загалом відповідає Критерію 6 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертною групою було оглянуто 2 навчальні корпуси (у тому числі розташовані у цих корпусах бібліотеку, комп'ютерні класи, навчальні аудиторії та приміщення для НПП) та 1 гуртожиток. Оглянуті приміщення відповідають санітарно-гігієнічним і будівельно-технічним нормам та враховують ергономічні, естетичні та психологічні аспекти. У науковій бібліотеці СНУ ім. В. Даля експертній групі були продемонстровані надходження навчальної літератури для забезпечення ОП, а також монографії викладачів кафедри, присвячені розгляду окремих питань, які відносяться до освітніх компонентів ОП. Наукова бібліотека має необхідну кількість посадкових місць та надає доступ до електронних освітніх ресурсів, зокрема, <http://mdl.snu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45>. Частина навчально-методичного забезпечення ОП є доступною НПП та здобувачам після авторизації в системі MOODLE (<http://mdl.snu.edu.ua/login/index.php>), що було підтверджено під час зустрічі зі здобувачами та продемонстровано ними експертній групі. В усіх приміщеннях СНУ ім. В. Даля є високошвидкісний Wi-Fi з вільним доступом до Інтернету. На території університету знаходиться медичний пункт, який надає невідкладну медичну допомогу та організовує контроль за станом здоров'я здобувачів. В університеті функціонує служба охорони праці, яка опікується дотриманням норм безпеки. Наявні

матеріальні ресурси уявляються достатніми для реалізації цілей ОП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Здобувачі мають безоплатний доступ до засобів навчання, елементів інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання за ОП, що було підтверджено здобувачами під час зустрічі. Доступ до ресурсів системи MOODLE, який потребує авторизації (<http://mdl.snu.edu.ua/login/index.php>), здобувачі та НПП отримують безкоштовно, що було підтверджено та продемонстровано під час зустрічей. Випадків, коли вимагалась додаткова сплата за можливість використання засобів навчання, інформаційних ресурсів або інших елементів інфраструктури, виявлено не було.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Факти, докази та їх аналіз:

У СНУ ім. В. Даля з метою створення комфортних умов для навчання та відпочинку організовані гуртки творчості, спортивні секції, тренажерний зал. Здобувачі під час очної зустрічі підтвердили свою участь в гуртках, відвідуванні спортивних секцій та ін. Будівля університету обладнана пандусами для осіб з обмеженими можливостями. Здійснюється просвітницька діяльність щодо здорового способу життя, адекватної оцінки власних фізичних можливостей та недопущення перевантажень, дотримання санітарно-гігієнічних норм, недопущення психічних перевантажень та стресових станів. Організовані зони відпочинку (logurt), діалогова платформа-мультихаб Green Lab, пункти харчування. Усі перелічені об'єкти були продемонстровані експертній групі в процесі огляду матеріально-технічної бази, що використовується під час реалізації ОП. Безпосередньо під час роботи експертної групи у СНУ ім. В. Даля за підтримки агентства ООН у справах біженців відбулось відкриття ще однієї діалогової платформи-мультихабу "BlueLab" (<https://snu.edu.ua/?p=35535>). Освітнє середовище, створене у СНУ ім. В. Даля, зорієнтовано на потреби та інтереси здобувачів. Зручність, доступність та активне використання здобувачами зон відпочинку та мультихабів була підтверджена під час зустрічі з представниками студентського самоврядування.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Здобувачі, що навчаються за ОП, забезпечені підтримкою з освітніх, правових, психологічних питань. У СНУ ім. В. Даля створені «Юридична клініка PRO BONO», спеціалізована служба для вирішення конфліктних ситуацій (як для здобувачів вищої освіти, так і для НПП), Центр зв'язків з громадськістю та Центр розвитку кар'єри, Відділ профорієнтації студентів. До послуг здобувачів наявний редакційно-видавничий відділ, інформаційно-телекомунікаційний центр, відділ міжнародних проектів і програм, ресурсний центр зі сталого розвитку, профспілковий комітет та ін. Під час очної зустрічі здобувачі підтвердили свою проінформованість щодо наявних можливостей отримання консультаційної допомоги, а також підкреслили відкритість усіх викладачів до комунікації щодо освітніх та побутових питань. Вони надали вичерпну інформацію відносно своїх кураторів. Керівник відділу профорієнтації студентів та розвитку кар'єри під час зустрічі експертної групи зі структурними підрозділами окреслила діючі механізми моніторингу та сприяння працевлаштуванню випускників. Керівник профспілкової організації продемонстрував свою обізнаність щодо вирішення питань соціального і правового захисту студентів і викладачів. Профспілкова організація студентів СНУ ім. В. Даля є найбільшою громадською організацією здобувачів, метою якої є здійснення й захист трудових, соціальних, економічних прав та інтересів членів організації. Керівник відділу міжнародних проектів і програм розповіла про механізми інформування студентів щодо наявних можливостей академічної мобільності та участі у міжнародних проектах (інформаційний стенд, інформаційні листи на кафедрах, on-line розсилка). Під час зустрічі зі здобувачами останні підтвердили корисність створених центрів і служб та свою задоволеність їх роботою.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Вступ та навчання осіб з особливими освітніми потребами регулюється «Правилами прийому на навчання до СНУ ім. В. Даля» (https://snu.edu.ua/?page_id=33) та «Порядком супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля» (https://snu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/poriadok_suprovodu_osib_z_osoblyvymy_potrebamy.pdf). Наразі на даній ОП такі особи не навчаються. З метою урахування особливих освітніх потреб студентів, які мають місце роботи, відповідно до Положення про організацію освітнього процесу такі студенти можуть навчатися на денній формі за умови складання індивідуальної програми навчання, що було підтверджено відповідними документами на запит експертної групи. Було встановлено, що деякі студенти даної ОП вже скористалися такою можливістю.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

При врегулюванні конфліктних ситуацій університет керується загальнонаціональними нормативними актами та внутрішніми документами ЗВО, зокрема: «Статут СНУ ім. В. Даля» (<https://snu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/12/Statut-08.06.2017.pdf>), «Кодекс академічної етики Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля» (https://snu.edu.ua/docs/univer/kodeks_academ_etyky_snu.pdf), «Правила внутрішнього розпорядку для працівників СНУ ім. В. Даля» (https://snu.edu.ua/docs/legal_docs/prav_vnutr_rozporiad_dlia_pratsivn_snu_im_v_dalia.pdf), «Антикорупційна програма» (<https://snu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/07/Antykoruptsijna-programa-SNU-im.V.Dalya.pdf>). Скарги можуть подаватися як письмово, так і усно. У ЗВО створена юридична клініка PRO BONO, яка надає безоплатні юридичні консультації НППІ та здобувачам з питань запобігання та вирішення конфліктів. Також функціонує центр медіації, проводяться відкриті лекції з залученням фахівців МВС та ДСНС України, які присвячені профілактиці проявів сексуального насилля, торгівлі людьми, насилля у сім'ї, дискримінації та гендерної нерівності. Факти проведення перелічених заходів були підтверджено здобувачами вищої освіти та випускниками при очних зустрічах. За час провадження освітньої діяльності на ОП конфліктних ситуацій в університеті не виникало.

Загальний аналіз щодо Критерію 7

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7:

СНУ ім. В. Даля має достатні матеріальні ресурси для реалізації цілей ОП та забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до об'єктів інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності. Позитивними практиками є створені в університеті комфортні зони праці та відпочинку здобувачів та НППІ, а також система центрів і служб підтримки учасників навчального процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7:

Рекомендовано активізувати видавничу діяльність групи забезпечення ОП щодо оновлення навчально-методичної літератури з освітніх компонент ОП та збільшити надходження сучасних видань навчальної та наукової літератури.

Рівень відповідності Критерію 7:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7:

Загалом ОП відповідає даному критерію. Зазначені недоліки і слабкі сторони є несуттєвими. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання. ОП має значний рівень узгодженості за підкритеріями 7.2 – 7.6 та певною мірою узгоджена за підкритерієм 7.1. Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів та їх контексту дозволило

встановити, що освітня діяльність за програмою «Публічне управління та адміністрування» загалом відповідає Критерію 7 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

За відсутності затвердженого стандарту спеціальності розробка ОП у СНУ ім. В. Даля враховує вимоги Проекту стандарту (http://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2017/12/SVO_magistr_281-074-Publichne-upravlinnya-ta-administruvannya_red.pdf) та рекомендацій НАДУ при Президентові України до розробки ОП (<http://academy.gov.ua/pages/dop/68/files/bd91532a-5539-451e-946d-e806802eac23.pdf>). Також використовуються рекомендації міжнародного Проекту Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING). У ЗВО процедури затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регламентуються Положенням «Про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти» (<https://snu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/01/Polozhennya-pro-systemu-zabezpechennya-yakosti-osvitnoyi-diyalnosti-SNU-im.-V.Dalya.pdf>). Експертною групою встановлено, що впродовж 2016-2019 років здійснювалися зміни в ОП у зв'язку зі зміною нормативної бази та гаранта ОП. На зустрічі з випускниками було встановлено, що відбулися зміни і в освітніх компонентах ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

У СНУ ім. В. Даля до здобувачів ставляться як до відповідальних учасників освітнього процесу, які найбільш повно можуть оцінити якість ОП. Висловити свої пропозиції здобувачі мають змогу під час проведення анкетування, яке здійснюється за допомогою платформи MOODLE (<http://mdl.snu.edu.ua/course/index.php?categoryid=4>). Документами, які регламентують залучення здобувачів до забезпечення якості освітнього процесу, є: Положення «Про студентське самоврядування у СНУ ім. В. Даля» (https://snu.edu.ua/docs/legal_docs/16_polozhennya_pro_students_ke_samovryaduvannya_u_snu_im_v_dalya.pdf), Положення «Про організацію вивчення навчальних дисциплін за вільним вибором студента». Представники органів студентського самоврядування запрошуються на засідання методичної комісії інституту та Вченої ради університету, де вносять пропозиції з приводу удосконалення освітнього процесу.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Факти, докази та їх аналіз:

У СНУ ім. В. Даля здійснюється активна робота щодо залучення роботодавців (представників Луганської обласної державної адміністрації, обласних управлінь, Северодонецької міської ради, створених в Луганській області об'єднаних територіальних громад, районних державних адміністрацій, селищних рад тощо) до планування та організації освітнього процесу, у тому числі до забезпечення якості ОП. Постійно відбуваються спільні публічні заходи: круглі столи, конференції, ярмарки вакансій,

форуми. Експертна група стала свідком зустрічі голови Луганської обласної державної адміністрації зі здобувачами ОП «Публічне управління та адміністрування» на відкритті у СНУ ім. В. Даля діалогової платформи-мультихабу «BlueLab». Представники роботодавців регіону активно залучаються до участі в роботі екзаменаційних комісій та до виконання окремих видів навчальної роботи, що було підтверджено відповідними наказами ЗВО про їх роботу на умовах погодинної оплати. Під час зустрічі роботодавці підтвердили, що університет цікавиться їх точкою зору щодо актуальних напрямів підготовки спеціалістів у сфері державного управління та враховує їх побажання та пропозиції при корегуванні ОП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Випускова кафедра публічного управління, менеджменту та маркетингу здійснює збір та накопичення інформації про випускників, Центр розвитку кар'єри СНУ ім. В. Даля забезпечує систематизацію цієї інформації, в результаті чого формуються бази даних щодо їх працевлаштування та подальшого кар'єрного зростання (https://snu.edu.ua/?page_id=8415). СНУ ім. В. Даля проводить різноманітні акції, наприклад, «День випускника», під час яких збирається інформація про проблеми, з якими стикаються випускники в сфері публічного управління. Ця інформація була підтверджена на зустрічі з випускниками ОП та резервній зустрічі, на яку завітали вже кваліфіковані фахівці сфери публічного управління.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Загальні питання організації системи якості в університеті, моніторинг, вимірювання, аналіз та оцінювання освітньої діяльності в СНУ ім. В. Даля регламентується «Настановою системи управління якістю» (<https://snu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/02/Nastanova.pdf>). В університеті сформовані відділ забезпечення якості, робочі комісії з забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, які здійснюють постійний моніторинг освітнього процесу. У відповідності до «Положення про порядок проведення внутрішніх аудитів системи управління якістю СНУ ім. В. Даля» щорічно здійснюються аудити якості реалізації освітніх програм (<https://snu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/02/Polozhennya-pro-provedennya-vnutrishnih-audytiv.pdf>). Згідно з протоколами реєстрації невідповідностей кафедри публічного управління, менеджменту і маркетингу (квітень-березень 2018, 2019 р.р.) виявлені недоліки стосувалися форм документації, що пов'язано або з відсутністю, або з запізненням появи рекомендованих форм МОН України. Зазначені недоліки усувалися впродовж місяця. Швидке реагування ЗВО на виявлені незручності в начальному процесі в рамках ОП за результатами онлайн-анкетування на платформі MOODLE (<mdl.snu.edu.ua/course/index.php?categoryid=4>) підтвердили здобувачі та випускники під час очних зустрічей.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Попередня акредитація спеціальності 8.150101 «Державна служба» у СНУ ім. В. Даля відбулася у 2005 році. Висловлені зауваження того часу були усунуті та на сьогодні не є актуальними.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час зустрічей з адміністрацією, гарантом ОП, групою забезпечення ОП та здобувачами було відчуття важливості для них даної ОП, їх усвідомлення цінностей вищої освіти та бажання до подальшого розвитку якості освітнього процесу. Під час спілкування з органами студентського самоврядування підтверджена зростаюча роль студентства як активного учасника освітнього процесу. Запрошені представники роботодавців підтвердили важливість даної ОП для забезпечення кадрами регіональних органів державного управління.

Загальний аналіз щодо Критерію 8

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8:

Система управління якістю Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля стосовно надання послуг у сфері вищої освіти університетського рівня згідно з чинними в Україні нормативним документам відповідає вимогам ДСТУ ISO 9001:2015(ISO 9001:2015) (<https://snu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/06/Sertyfikt-ukrayinskoyu.pdf>). Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування, випускники та роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позитивною практикою є збирання, аналіз та систематизація інформації щодо кар'єрного зростання випускників ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8:

Під час проведення внутрішніх аудитів системи управління якістю були виявлені недоліки в діяльності кафедри публічного управління, менеджменту та маркетингу, які стосувалися форм документації. Рекомендовано удосконалити ведення документації випускової кафедри за даною ОП.

Рівень відповідності Критерію 8:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8:

Загалом ОП відповідає даному критерію. Зазначені недоліки і слабкі сторони є несуттєвими. У СНУ ім. В. Даля налагоджена дієва система внутрішнього забезпечення якості ОП. ОП має значний рівень узгодженості за підкритеріями 8.1 – 8.4, 8.6, 8.7 та певною мірою узгоджена за підкритерієм 8.5. Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів та їх контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за програмою «Публічне управління та адміністрування» загалом відповідає Критерію 8 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Права та обов'язки всіх учасників навчального процесу чітко і зрозуміло прописані у нормативних документах СНУ ім. В. Даля, які включають Статут СНУ ім. В. Даля, Правила внутрішнього розпорядку для працівників СНУ ім. В. Даля, Положення про організацію навчального процесу, Положення про організацію контрольних заходів та атестацію здобувачів вищої освіти з використанням технологій дистанційного навчання та ін. Усі зазначені документи оприлюднені на офіційному сайті СНУ ім. В. Даля (https://snu.edu.ua/?page_id=19125) та на сайті інформаційного забезпечення освітнього процесу СНУ ім. В. Даля (<http://mdl.snu.edu.ua/course/index.php?categoryid=4>) і відповідають оригіналам, які були розглянуті експертною групою під час візиту. В результаті співбесіди зі здобувачами встановлено, що одразу після вступу куратори ознайомили їх з правами та обов'язками. Не усі здобувачі знали окремі процедури (наприклад, порядок оскарження оцінки), але вони пояснили, що в них не виникало таких випадків і вони знають, де розміщена необхідна інформація або можуть у будь-який момент звернутись за консультацією до гаранта ОП або завідувача випускової кафедри. Випадків порушення учасниками освітнього процесу встановлених правил і процедур за підсумками співбесід зі здобувачами, НПП та випускниками ОП виявлено не було.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Проект ОП своєчасно оприлюднюється на сайті інформаційного забезпечення освітнього процесу СНУ ім. В. Даля (<http://mdl.snu.edu.ua/course/view.php?id=691>). Можливість внесення пропозицій надається тільки авторизованим користувачам, якими є всі учасники освітнього процесу. Під час зустрічі роботодавці підтвердили свою участь в обговоренні ОП на наданні пропозицій щодо її удосконалення, зокрема, доцільність розгляду процесів діджиталізації та концепту SMART-спеціалізації.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Факти, докази та їх аналіз:

На сайті університету у вільному доступі є інформація щодо цілей, компонентів ОП, очікуваних результатів та компетенцій (http://mdl.snu.edu.ua/pluginfile.php/3682/mod_resource/content/5/ОП%20281%20Марістр%202019.pdf), а також опис освітніх компонентів (<http://mdl.snu.edu.ua/course/view.php?id=169>). Проте слід зазначити, що розподіл актуальної інформації по трьох частинах сайту (офіційний сайт СНУ ім. В. Даля <https://snu.edu.ua> та сайт інформаційного забезпечення освітнього процесу СНУ ім. В. Даля <http://mdl.snu.edu.ua> з відкритим доступом, а також сайт освітньої

платформи Moodle <https://moodle.snu.edu.ua> з авторизованим доступом для учасників освітнього процесу), кожна з яких має свою структуру, дещо ускладнює пошук інформації.

Загальний аналіз щодо Критерію 9

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9:

Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників ОП. На сайті СНУ ім. В. Даля доступна уся необхідна інформація щодо ОП та її складових.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9:

Наявна структура сайту дещо ускладнює пошук необхідної інформації. Уявляється доцільним додати перехресні посилання між окремими сторінками сайту (зокрема, між сторінками з інформацією щодо ОП та сторінкою випускової кафедри, освітніми компонентами та відповідними викладачами тощо).

Рівень відповідності Критерію 9:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9:

Загалом ОП відповідає даному критерію. Зазначені недоліки і слабкі сторони є несуттєвими. СНУ ім. В. Даля відповідає вимогам щодо прозорості і публічності діяльності. ОП має значний рівень узгодженості за усіма підкритеріями критерію 9. Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів та їх контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за програмою «Публічне управління та адміністрування» загалом відповідає Критерію 9 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 10. Навчання через дослідження

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Факти, докази та їх аналіз:

За даним критерієм аналіз не передбачено.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Факти, докази та їх аналіз:

За даним критерієм аналіз не передбачено.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Факти, докази та їх аналіз:

За даним критерієм аналіз не передбачено.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

Факти, докази та їх аналіз:

За даним критерієм аналіз не передбачено.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Факти, докази та їх аналіз:

За даним критерієм аналіз не передбачено.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

За даним критерієм аналіз не передбачено.

Загальний аналіз щодо Критерію 10

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10:

За даним критерієм аналіз не передбачено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10:

За даним критерієм аналіз не передбачено.

Рівень відповідності Критерію 10:

Выберите элемент.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10:

За даним критерієм аналіз не передбачено.

5. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження та зауваження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Не можна не враховувати той факт, що Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля має статус переміщеного ЗВО. За роки проведення АТО відбулася часткова втрата університетом приміщень, документації, бібліотеки, устаткування, науково-методичних розробок. При цьому, експертною групою було встановлено, що процес відродження університету відбувається дуже інтенсивно: розширюється матеріально-технічна база ЗВО та ОП; розвивається іміджева та репутаційна складові ОП, які враховують потреби регіону, об'єднують науку і практику для вирішення завдань стратегічного та поточного управління публічною сферою.

6. Підсумки

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма, що акредитується, відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій	Рівень відповідності
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	Рівень В
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Рівень В
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	Рівень В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	Рівень В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	Рівень А
Критерій 6. Людські ресурси	Рівень В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	Рівень В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	Рівень В
Критерій 9. Прозорість та публічність	Рівень В
Критерій 10. Навчання через дослідження	Виберіть елемент.

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

До звіту додається:

- дорадчий висновок представника роботодавців
- окремі думки членів експертної групи
- програма відвідування ЗВО
- інші документи Место для вводу текста.

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Голова експертної групи (електронний підпис)

Козирева О. В.

Члени експертної групи (електронні підписи)

Зелікман В.Д.

Гавловська В.І.